str. Stavropoleos nr. 6, sectorul 3, București, România, CP 030084, CIF 20329980,
tel. +40-21-3104641, tel. +40-21-3104670, fax. +40-21-3104642,
e-mail: office@cnsc.ro, www.cnsc.ro, http://portal.cnsc.ro

În conformitate cu prevederile art. 14 alin. (2) din Legea nr. 101/2016 privind remediile și căile de atac în materie de atribuire a contractelor de achiziție publică, a contractelor sectoriale și a contractelor de concesiune de lucrări și concesiune de servicii, precum și pentru organizarea și funcționarea Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor, cu modificările și completările ulterioare, Consiliul adoptă următoarea:

DECIZIE
Nr....
Data:...

Prin contestația înregistrată la Consiliul Național de Soluționare a... sub nr.... (transmisă prin e-mail în aceeași zi), formulată de..., cu sediul în..... nr....., având... și număr de înregistrare la... ....., reprezentată legal prin administrator, împotriva adresei de comunicare a rezultatului procedurii nr...., cu privire la lotul 1 (pâine și produse de panificație, patiserie), emisă de către autoritatea contractantă..., cu sediul în..... nr....., în cadrul procedurii de licitație deschisă, organizată în vederea atribuirii contractului de achiziție publică având drept obiect: „...", cod... s-a solicitat:

1. Anularea, în parte, a Raportului procedurii nr...., în ceea ce privește rezultatul Lotului 1;
2. Anularea comunicării privind rezultatul procedurii nr...., în partea referitoare la Lotul 1, precum și a actelor subsecvente întemeiate pe aceasta;
3. Obligarea autorității contractante la reevaluarea ofertei depuse de..., prin raportare la conținutul propunerii financiare existente la data și ora-limită de depunere a ofertelor și cu respectarea dispozițiilor legale referitoare la caracterul ferm al ofertei și la limitele în care propunerea financiară poate fi clarificată sau corectată ulterior;
4. În principal, constatarea faptului că modificarea valorii propunerii financiare de la..., fără TVA la..., fără TVA, realizată în urma unei solicitări de clarificări, nu poate fi acceptată decât în măsura în care, autoritatea contractantă demonstrează că reprezintă o eroare aritmetică, în sensul legii, a cărei valoare corectă rezultă obiectiv și neechivoc, prin simpla refacere a calculelor, din elementele propunerii financiare existente la termenul-limită de depunere a ofertelor;
5. În situația în care o asemenea demonstrație nu poate fi făcută, dispunerea măsurilor legale corespunzătoare cu privire la caracterul

inacceptabil al ofertei..., ca urmare a modificării propunerii financiare prin răspunsul la clarificări;

6. În subsidiar, numai în măsura în care Consiliul va aprecia că oferta... poate fi menținută ca admisibilă, obligarea autorității contractante să ia în considerare valoarea de..., fără TVA, înscrisă în SEAP la termenul-limită și efectiv utilizată de la evaluarea financiară și la stabilirea punctajului ofertelor;

7. Refacerea evaluării, a punctajelor și a clasamentului aferent Lotului 1, în conformitate cu rezultatul reevaluării dispuse.

În luarea deciziei **CONSILIUL**, legal învestit, a avut în vedere următoarele:

Contestatorul precizează că a depus o ofertă financiară în valoare de..., fără TVA; din Raportul procedurii nr.... rezultă că oferta... a fost evaluată financiar la valoarea de..., fără TVA, această sumă fiind înscrisă expres ca „ofertă de preț" în tabelul aferent Lotului 1.
Pe baza acestei valori:

- ... a primit... de puncte pentru factorul financiar;
- ... a primit... puncte pentru factorul financiar;
- punctajele totale consemnate au fost 1... puncte pentru..., respectiv... puncte pentru....

Arată că prin adresa de comunicare privind rezultatul procedurii nr...., oferta financiară câștigătoare a... este în valoare de... fără TVA. În aceeași comunicare se precizează expres că, în urma verificărilor efectuate și a solicitărilor de clarificări adresate..., comisia de evaluare a constatat că valoarea de..., completată de ofertant în perioada de depunere și preluată automat de aplicația electronică în formularul de evaluare financiară, ar fi fost „eronată", iar valoarea „corectă" ar fi fost cea comunicată prin răspunsul ofertantului din data de..., respectiv... fără TVA. Diferența dintre cele două valori este de..., reprezentând aproximativ...% din valoarea de....

Față de cele mai sus menționate, contestatorul precizează următoarele aspecte:

1. Propunerea financiară nu poate fi modificată ulterior termenului-limită prin intermediul unei clarificări.

Menționează că, în opinia autorității contractante, valoarea de... a fost considerată „corectă" în urma răspunsului primit de la ofertant la data de.... În aceste condiții, există cel puțin aparența unei modificări a propunerii financiare ulterior termenului limită de depunere, împrejurare ce impunea o analiză juridică riguroasă sub aspectul art. 134 din HG nr. 395/2016.

2. Clarificarea nu poate fi utilizată pentru ca ofertantul să opteze ulterior între două valori financiare distincte

În opinia contestatorului, relevant în cauză nu este dacă ofertantul... a declarat ulterior că suma de... era cea avută în vedere, ci dacă această valoare putea fi stabilită în mod obiectiv și neechivoc, fără intervenția ulterioară a ofertantului, din documentele depuse până la termenul limită.

3. Diferența dintre cele două valori nu poate fi calificată automat drept eroare aritmetică.

Contestatorul precizează că diferența de..., respectiv aproximativ... %, nu reprezintă prin ea însăși dovada existenței sau inexistenței unei erori aritmetice. În schimb, dacă întreaga justificare pentru valoarea de... este reprezentată de declarația ulterioară a ofertantului potrivit căreia aceasta este suma „corectă", nu este incidentă o eroare aritmetică în sensul legii.

În aceste condiții, solicită Consiliului să verifice documentele financiare existente la data limită de depunere și să stabilească dacă valoarea de... putea fi reconstituită ex ante, exclusiv prin operațiuni matematice, fără informații financiare noi furnizate de ofertant ulterior.

4. Raportul procedurii demonstrează că evaluarea financiară a fost efectuată pe baza valorii de...

5. Justificarea referitoare la imposibilitatea tehnică de modificare a formularului SEAP nu soluționează problema juridică a ofertei; în comunicarea rezultatului, autoritatea contractantă invocă faptul că nu exista posibilitatea tehnică de modificare/corectare în formularul de evaluare generat automat de aplicația informatică. În opinia contestatorului, această împrejurare nu poate determina însă care dintre cele două valori reprezintă oferta financiară legal valabilă.

6. Nici calificarea situației drept viciu de formă nu poate permite stabilirea unui nou preț al ofertei.

Conținutul integral al contestației poate fi consultat de către părțile cauzei, fiind disponibil pentru acces public prin accesarea fișierului *„[.... /....]... 1 - Paine si produse de panificatie, patiserie.semnat.pdf" din anexa anun*țului de participare publicat în SEAP.

Prin punctul de vedere nr...., înregistrat la CNSC sub nr...., autoritatea contractantă solicită respingerea ca neîntemeiată și nefondată a contestației.

Față de criticile contestatorului, autoritatea contractantă precizează următoarele:

- Prin documentația de atribuire, cantitatea maximă solicitată la produsul „Pâine din făină integrală 5... gr" este de... de bucăți; în propunerea tehnică ofertantul... a menționat cantitatea corectă, dar în oferta financiară a trecut...0 de bucăți, astfel că, prin solicitarea de clarificări nr...., s-a cerut clarificarea neconcordanței dintre cele două acte; prin răspuns ofertantul a precizat că intenția sa este de a oferta produsul în conformitate cu documentația de atribuire, respectiv în cantitatea de... de bucăți, astfel corectând cantitatea greșită cu cantitatea din documentația de atribuire, respectiv din propunerea tehnică;
- ... explică clar că diferențele de cantități între propunerea tehnică și oferta financiară se încadrează în categoria erorilor aritmetice în conformitate cu art. 134 alin. (10), operatorul economic prin răspunsul la solicitare de clarificări a corectat doar cantitatea greșită, dar nu prețul

unitar; completarea unor greșeli în urma răspunsurilor la solicitare de clarificări nu este sancționată prin respingerea ofertelor;

- această corectare nu a influențat clasamentul, oferta depusă de contestatorul... este de... și oferta depusă de... în urma corectărilor este de....

În replică la punctul de vedere transmis de către autoritatea contractantă, contestatorul transmite adresa înregistrată la CNSC sub nr...., prin care își menține argumentele prezentate în contestație.

Prin adresa înregistrată la CNSC sub nr...., autoritatea contractantă transmite dosarul achiziției publice, pe suport memory stick.

Anexat originalului contestației, înregistrată la CNSC sub nr...., contestatorul depune, în original, recipisa de consemnare a cauțiunii nr.... din..., emisă de..., în cuantum de....

Analizând solicitările contestatorului, **CONSILIUL reține următoarele**:

..., în calitate de autoritate contractantă, a organizat procedura de licitație deschisă, în vederea atribuirii contractului de achiziție publică, având drept obiect: „...".

În ceea ce privește contestația formulată de..., Consiliul reține că acesta, clasat pe locul al doilea în ierarhia întocmită pentru lotul 1, este nemulțumit de conținutul raportului procedurii, solicitând anularea acestuia și reevaluarea ofertei depuse de..., pe motiv că, în urma răspunsului la solicitarea de clarificări, acesta din urmă și-ar fi modificat propunerea financiară de la... la....

Prin documentația de atribuire aferentă anunțului de participare, cantitatea maximă solicitată la produsul „Pâine din făină integrală 5... gr" este de... de bucăți; în propunerea tehnică ofertantul... a menționat cantitatea corectă (... de bucăți, a se vedea tabelul de la pag. 13), dar în propunerea financiară a înscris...0 de bucăți, la un preț unitar de..., rezultând un preț total al ofertei de..., motiv pentru care autoritatea contractantă a procedat, prin adresa nr....., la solicitarea clarificării acestei neconcordanțe.... a precizat în cadrul adresei de răspuns că intenția ofertantului este de a oferta produsul în conformitate cu documentația de atribuire, respectiv în cantitatea de... de bucăți, astfel corectând cantitatea greșită cu cantitatea din documentația de atribuire, respectiv din propunerea tehnică.

Având a determina în ce măsură această corectare reprezintă sau nu îndreptarea unei erori aritmetice, Consiliul reține că regula generală, stabilită la art. 134 alin. (6) din HG nr. 395/2016, este aceea că „în cazul *în care ofertantul modifică prin răspunsurile pe care le prezintă comisiei de evaluare potrivit dispozițiilor alin. (1) conținutul (...) propunerii financiare, oferta sa va fi considerată inacceptabilă", iar de la această regulă legiuitorul a stabilit o singură excepție, la alin. (10) al aceleiași norme juridice*, respectiv: *„Prin excepție de la dispozițiile alin. (6), oferta va fi considerată admisibilă în măsura în care modificările operate de ofertant, la solicitarea comisiei de evaluare, în legătură cu propunerea sa financiară,*

reprezintă erori aritmetice, respectiv aspecte care pot fi clarificate cu respectarea principiilor prevăzute la art. 2 alin. (2) din Lege, elementele propunerii financiare urmând a fi corectate, implicit alături de prețul total al ofertei, prin refacerea calculelor aferente".

Din interpretarea textului legal mai sus citat rezultă că un ofertant poate opera modificări în cadrul propunerii sale financiare, doar dacă aceste modificări reprezintă erori aritmetice, adică erori materiale survenite fie la înmulțirea cantităților ofertate cu prețurile unitare, fie la adunarea valorilor, iar modalitatea de remediere a erorii este refacerea calculelor, implicit a valorii ofertei.

În acest sens este și**... privind modul de tra**tare a abaterilor tehnice minore, viciilor de formă și a erorilor aritmetice, care prevede în mod expres faptul că: „în cadrul pr*ocesului de evaluare a ofertelor în categoria erorilor aritmetice se încadrează situațiile în care există erori de calcul la nivelul propunerii financiare, dar și situațiile în care există diferențe de cantități între propunerea tehnică și cea financiară (ex. în propunerea tehnică sunt descrise a fi instalate 2 buc hidranți de incendiu, iar în propunerea financiară este ofertată doar 1 bucată hidrant). Astfel, orice diferență între cantitățile solicitate de autoritatea/entitatea contractantă și cantitățile ofertate în propunerea tehnică sau financiară vor fi considerate erori aritmetice, iar autoritatea/entitatea contractantă trebuie să permită corectarea ofertei. Corectarea erorilor aritmetice se referă la elemente ale propunerii financiare care rezultă în urma unor operații aritmetice, iar corectarea acestora trebuie să fie realizată asupra rezultatului operației aritmetice, menținând datele de intrare nemodificate. De exemplu, prețurile unitare nu ar trebui să fie modificate în cazul în care există un preț total obținut în mod greșit în urma operației de înmulțire dintre prețul unitar și cantitate, ci se va corecta prețul total."*

*A*stfel cum rezultă și din..., diferențele de cantități dintre propunerea tehnică și cea financiară se încadrează în categoria erorilor aritmetice, în sensul art. 134 alin. (10) din HG nr. 395/2016, iar, prin răspunsul la solicitarea de clarificări, ofertantul... a corectat exclusiv cantitatea înscrisă eronat în propunerea financiară, menținând nemodificat prețul unitar de..., ofertat până la termenul-limită de depunere a ofertelor. Or, tocmai pentru că prețul unitar a rămas neschimbat, valoarea rezultată în urma corectării nu constituie o valoare nouă, stabilită pe baza unor informații financiare furnizate ulterior de ofertant, ci una care se obține în mod obiectiv și neechivoc prin simpla refacere a calculelor, pornind exclusiv de la elementele propunerii financiare existente la termenul-limită de depunere a ofertelor, deoarece diferența de... de bucăți dintre cantitatea înscrisă eronat în propunerea financiară (...0 de bucăți) și cantitatea solicitată prin documentația de atribuire și ofertată prin propunerea tehnică (... de bucăți), înmulțită cu prețul unitar de..., conduce la suma de..., care, adăugată la valoarea de..., dă exact valoarea de... reținută de comisia de evaluare, astfel încât susținerile

contestatorului potrivit cărora această valoare nu ar fi putut fi reconstituită ex ante, exclusiv prin operațiuni matematice, fără informații financiare noi furnizate ulterior de ofertant, nu vor putea fi reținute. De altfel, ofertantul... și-a manifestat expres acordul cu îndreptarea erorii aritmetice, prin însuși răspunsul său la solicitarea de clarificări, astfel încât nu este incidentă ipoteza prevăzută la art. 134 alin. (11) din HG nr. 395/2016, potrivit căruia „...".

Prevederile art. 134 alin. (10) din HG nr. 395/2016 stabilesc, în mod expres, care sunt modificările propunerii financiare pe care autoritatea contractantă le poate accepta, iar modificarea operată în speță de ofertantul... se încadrează pe deplin în această ipoteză.

Mai mult, nu este lipsit de relevanță faptul că această corectare nu a fost de natură a influența clasamentul, în condițiile în care oferta depusă de contestatorul... este de... și oferta dep**usă de... în u**rma corectărilor este de....

Consiliul precizează că rolul clarificărilor este de confirmare și asumare a unor cerințe impuse în cadrul documentației de atribuire, drept urmare, autoritatea contractantă este obligată să examineze ofertele în ansamblul lor și să nu dea dovadă de un formalism excesiv în considerarea conformității, pornind de la indicarea în documentația de atribuire a unui anumit format al secțiunilor ofertei. Prin urmare, contrar susținerilor contestatorului, scopul solicitărilor de clarificări nu este identificarea unor eventuale motive de respingere a ofertelor depuse, ci lămurirea unor aspecte clare, concrete și punctuale din ofertele depuse, raportat la cerințe la fel de clare și concrete din documentația de atribuire, câtă vreme rigurozitatea și rolul activ în evaluarea ofertelor nu trebuie să conducă la o evaluare formală și excesivă a ofertelor, sub imperiul unui formalism exagerat, ci trebuie analizate din prisma interesului general de utilizare a fondurilor publice alocate.

Jurisprudența Consiliului și a Curților de Apel este unitară, în sensul că „reprezintă *o atitudine total abuzivă declararea unei oferte ca fiind neconformă/inacceptabilă pentru anumite aspecte evident minore raportat la complexitatea de ansamblu a ofertei si la multitudinea de date pretinse de aceasta", după cum, în speță, exercitarea de către autoritatea contractantă a dreptului de a solicita clarificări, prevăzut de lege, nu poate fi prezumată* ca fiind de natură să determine apariția unui avantaj evident în favoarea ofertantului.

Principiul proporționalității care guvernează întreaga procedură de atribuire impune cu necesitate ca actele autorității contractante să nu depășească limitele a ceea ce este adecvat și necesar în scopul realizării obiectivelor urmărite, înțelegându-se că, în cazul în care este posibilă o alegere între mai multe măsuri adecvate, trebuie să se recurgă la cea mai puțin constrângătoare, iar inconvenientele cauzate nu trebuie să fie disproporționate în raport cu scopurile urmărite (... din 5 mai.....' Union și alții, C-157/96, pct....), sens în care drepturile autorităților contractante nu trebuie privite precum o cauză de eliminare a tuturor celorlalți

competitori și menținerea în cursă a unui singur ofertant, scopul urmărit fiind acela de a asigura o competiție adecvată în cadrul procedurii.

Principiul proporționalității presupune ca orice decizie sau măsură adoptată să se bazeze pe o justă și echitabilă evaluare, pe echilibrarea adecvată a intereselor implicate, precum și pe o selectare coerentă a mijloacelor și mecanismelor care urmează a fi utilizate în vederea atingerii unui scop predefinit. Principiul proporționalității trebuie înțeles ca o asigurare a corelației dintre necesitatea autorității contractante, obiectul contractului de achiziție publică și cerințele solicitate a fi îndeplinite.

Raportat la cele evocate și ținând seama că printre atribuțiile comisiei de evaluare sunt și cele de verificare a propunerilor financiare prezentate de ofertanți, așa cum este prevăzut la art. 1... alin. (1) lit. h) din HG nr. 395/2016, Consiliul constată că această verificare s-a făcut, în cazul ofertei..., cu rigurozitatea impusă de legislația în domeniu și, pe cale de consecință, criticile privind nelegalitatea evaluării ofertei în cauză sunt neîntemeiate, urmând a fi respinse.

Pentru considerentele anterior expuse, în temeiul dispozițiilor art. 26 alin. (6) din Legea nr. 101/2016, cu modificările și completările ulterioare, Consiliul va respinge ca nefondată contestația formulată de... în contradictoriu cu....

Pentru aceste motive
în baza documentelor depuse de părți,
CONSILIUL NAȚIONAL DE SOLUȚIONARE A...

...:

Respinge ca nefondată contestația formulată de... în contradictoriu cu....

Obligatorie.

Împotriva prezentei decizii se poate formula plângere în termen de 10 zile de la comunicare.

Complet de soluționare a...
în domeniul achizițiilor publice:

Consilier de soluționare	...	Consilier de soluționare
...	... ..	...

Redactat practicaua deciziei
...

... în 4 (patru) exemplare originale, conține 8 (opt) pagini.